

Před sebou máte čtyřstránkový test, který obsahuje 45 položek. Své odpovědi zapisujte do záznamového archu.

Vyberte vždy pouze jedinou odpověď.

U každé položky bude uplatněno toto bodování: Správně označená odpověď bude ohodnocena 1 bodem. Za nesprávně označenou odpověď nebo za více odpovědí označených jako platné vám bude odečteno 0,25 bodu.

Za odpověď e) nevíte dostanete 0 bodů.

1. S kterou oblastí psychologie či teorií je především spojováno jméno Margaret Meadová?

- a) zkoumání postojů a možnosti jejich změny
- b) zkoumání instrumentální agrese
- c) interkulturní rozdíly
- d) teorie kolektivního nevědomí
- e) nevíme

2. Který z uvedených nepatří mezi představitele humanistické psychologie?

- a) Rollo May
- b) A. H. Maslow
- c) Carl Rogers
- d) B. F. Skinner
- e) nevíme

3. Která disciplína psychologie se zabývá zejména fylogenezí a ontogenezí psychiky?

- a) sociální psychologie
- b) vývojová psychologie
- c) obecná psychologie
- d) psychopatologie
- e) nevíme

4. STRACH : FOBIE = SMUTEK : ?

Z nabízených pojmů vyberte ten, který se významově nejvíce hodí namísto otazníku:

- a) apatie
- b) deprese
- c) obsese
- d) sklíčenost
- e) nevíme

5. Ve které fázi vývoje musí podle E. Eriksona jedinec řešit psychosociální krizi IDENTITA vs. ZMATEK?

- a) střední dospělost
- b) mladší dospělost
- c) třetí až pátý rok života
- d) adolescence
- e) nevíme

6. V metodologicky správném výzkumném plánu je nutné co nejvíce eliminovat možné zdroje zkreslení výsledků výzkumu. Který zdroj zkreslení se snažíme odstranit užitím jednoduché slepé kontroly a případně klamáním o skutečném účelu experimentu?

- a) charakteristiky požadavku (vyhovění předpokládaným požadavkům experimentátora)
- b) umělost prostředí (ekologická validita)
- c) účinek pořadí při opakovaném měření
- d) operacionalizace proměnných
- e) nevíme

7. Festinger a Carlsmith zjistili, že lidé mění své chování a názory tak, aby byly v souladu s jejich minulými skutky. Jak se tato teorie označuje?

- a) teorie obětního beránka
- b) teorie osobních konstruktů
- c) teorie objektivních vztahů
- d) teorie kognitivní disonance
- e) nevíme

8. Která z uvedených nepatří mezi projektivní metody?

- a) Rorschachův test
- b) Tématický apercepční test
- c) Analytický test inteligence
- d) Test nedokončených vět
- e) nevíme

9. Jak se nazývá obranný mechanismus, který umožňuje vyjádření nevědomých impulzů prostřednictvím chování představujícího společensky přijatelnou symbolickou alternativu?

- a) sublimace
- b) vytěsnění
- c) sugesce
- d) reaktivní výtvor
- e) nevíme

10. H. Eysenck ve své teorii osobnosti propojil klasické temperamentové typy s výsledky faktorově-analytických studií osobnosti. Jak by bylo možno v souladu s jeho teorií nejlépe charakterizovat cholera?

- a) emočně nestabilní extrovert
- b) emočně nestabilní introvert
- c) emočně stabilní extrovert
- d) emočně stabilní introvert
- e) nevíme

11. Existuje více teorií, jak u dětí dochází k osvojování jazyka. Kdo je autorem teorie, že si děti osvojují jazyk automaticky, pokud mu jsou vystaveny a že při osvojování jazyka hrají důležitou roli vrozené faktory – např. že je dítě disponováno rozpoznat a užívat tzv. jazykové univerzálie?

- a) B. F. Skinner
- b) N. Chomsky
- c) G. Allport
- d) J. Piaget
- e) nevíme

12. V přehledové studii bylo zjištěno, že průměrná hodnota korelace mezi inteligencí identických dvojčat vychovávaných společně je 0,86, u identických dvojčat vychovávaných zvlášť je to 0,72 a u neidentických dvojčat vychovávaných spolu je korelace 0,60. Jaký závěr můžeme učinit?

- a) podíl faktorů prostředí a genetických faktorů na výši inteligence je zhruba stejný
- b) na výši inteligence mají výrazně vyšší vliv faktory prostředí než vrozené (genetické) faktory
- c) na výši inteligence mají výrazně vyšší vliv vrozené (genetické) faktory než faktory prostředí**
- d) z těchto údajů nelze žádný závěr o podílu genetických faktorů a faktorů prostředí na výši inteligence vyvodit
- e) nevím

13. Anekdoticky lze tuto poruchu spánku vyjádřit následovně: usne-li během přednášky student, je to zcela normální. Usne-li přednášející, můžeme u něj pomýšlet právě na tuto poruchu. O jakou nemoc se jedná?

- a) katatonická schizofrenie
- b) spánková apnoe
- c) insomnie
- d) narkolepsie**
- e) nevím

14. V šedesátých letech minulého století byl populární jistý směr psychoterapie, jehož základní myšlenky byly zachyceny v knihách Jak si lidé hrají (Games People Play) nebo Co řeknete, až pozdravíte (What Do You Say After You Say Hello?). Jak se jmenoval čelní představitel této terapie a autor těchto knih?

- a) Eric Berne**
- b) Carl Rogers
- c) Carl Gustav Jung
- d) Stanislav Grof
- e) nevím

15. Výzkumníci vyvolali v osobách žádajících po telefonu charitativní dary přesvědčení, že mohou očekávat vysokou úspěšnost. Když zkoumané osoby ve skutečnosti nezískaly žádné dary, objevovalo se u nich bouchání telefonem, vulgární výrazy atd. Pro podporu které teorie či hypotézy svědčí tyto výsledky?

- a) předpoklad poslušnosti vůči autoritě
- b) hypotéza frustrace-agrese**
- c) teorie kognitivní disonance
- d) teorie emocionální aktivace
- e) nevím

16. Zajímavou otázkou pro psychology je již delší dobu způsob, jakým lidé řeší problémy. Který z následujících směrů je charakterizován holistickým přístupem, rozlišením produktivního a reproduktivního myšlení a důrazem na mechanismus vzhledu při řešení problémů?

- a) informační psychologie
- b) behaviorismus
- c) gestalt psychologie**
- d) strukturalismus
- e) nevím

17. Na přelomu 19. a 20. století byla tato látka zvyšující energii a sebedůvěru hojně používána, autorem jedné z prvních studií o jejích účincích byl Sigmund Freud. Jde o vysoce návykovou látku, což postupně vedlo k jejímu zákazu. O jakou drogu se jedná?

- a) extáze
- b) LSD
- c) heroin
- d) kokain**
- e) nevím

18. Psycholožka se zabývá vývojem řeči u dětí. Náhodně vybere 5 skupin, každou o 50 dětech, a porovná jejich porozumění a produkci řeči. Jednotlivé skupiny dětí jsou ve věku 6 měsíců, 9 měsíců, 1 roku, 2 a 5 let. Jaký přístup výzkumnice používá?

- a) longitudinální
- b) průřezový**
- c) narativní
- d) idiografický
- e) nevím

19. Výzkumník chce zjistit, jak sledování televizních pořadů souvisí s mírou dětské agrese. U skupiny 45 dětí po dva týdny sleduje, kolik hodin stráví sledováním televize. Současně při volném hraní dětí ve školce zaznamenává u každého dítěte počet agresivních projevů. O jaký typ experimentu jde?

- a) nejedná se o experiment**
- b) experiment s vnitrosubjektovým plánem
- c) experiment s mezisubjektovým plánem
- d) vícefaktoriální experiment
- e) nevím

20. Pojem "hlavonožec" se ve vývojové psychologii vztahuje k popisu

- a) dětské hry
- b) dětské kresby**
- c) pohybových vzorců v batolecím věku
- d) senzomotorického vývoje kojence
- e) nevím

21. Pro kterou poruchu je charakteristický hluboký problém s porozuměním sociálnímu prostředí, což vede k narušení verbální i neverbální komunikace a schopnosti rozvinout normální sociální vztahy?

- a) deprese
- b) panická úzkostná porucha
- c) mentální anorexie
- d) autismus**
- e) nevím

22. „Všichni psychiatři jsou blázni. Každý blázen trpí stihomamem. Z toho plyne, že všichni psychiatři trpí stihomamem.“ Jaký typ myšlení tento sled tvrzení představuje?

- a) deduktivní usuzování**
- b) induktivní usuzování
- c) vzhled
- d) kreativní myšlení
- e) nevím

23. Najděte společný nebo nadřazený pojem: systematická desenzibilizace, zaplavování, averzivní terapie, pozitivní zpevnění.

- a) psychoanalýza
- b) rogeriánská terapie
- c) behaviorální terapie
- d) gestalt terapie
- e) nevím

24. Pořadí mezi sourozenci (tzv. sourozenecká konstelace) je důležité v teorii osobnosti

- a) Jeana Piageta
- b) Maxe Lüschera
- c) Carla Gustava Junga
- d) Alfreda Adlera
- e) nevím

25. Při výzkumech skupinového rozhodování bylo zjištěno, že skupinová diskuse vede k rozhodnutím, která jsou ve srovnání s individuálními rozhodnutími extrémnější. Například jestliže se jednotliví členové skupiny původně přikláněli k riskantnějšímu řešení nějakého dilematu, potom skupina ještě více riskovala; jestliže se členové skupiny přikláněli k opatrnějšímu řešení, skupina byla ještě opatrnější. Jak se tento vliv skupiny označuje?

- a) sociální facilitace
- b) skupinová polarizace
- c) deindividualizace
- d) pluralitní ignorance
- e) nevím

26. Která z následujících poruch se nejpravděpodobněji rozvine u osob, které prožily přírodní katastrofu, např. zemětřesení v Japonsku?

- a) posttraumatická stresová porucha
- b) porucha příjmu potravy
- c) fobie
- d) schizofrenie
- e) nevím

27. Helena vypráví kamarádce, jak minulý týden probíhal maturitní večírek její třídy. Který druh paměti se u Heleny při tomto vybavování nejvíce uplatňuje?

- a) krátkodobá paměť
- b) epizodická paměť
- c) procedurální paměť
- d) sémantická paměť
- e) nevím

28. Stav označovaný jako delirium tremens se vyskytuje

- a) u osob dlouhodobě závislých na alkoholu
- b) u neurotických jedinců
- c) u mentálně retardovaných jedinců
- d) u schizofreniků
- e) nevím

29. Které z uvedených tvrzení je nejvíce opodstatněnou kritikou (raného) behaviorismu?

- a) behaviorismus nevyužíval vědecké metody
- b) behaviorismus nebral v úvahu emoce a myšlenky
- c) behaviorismus podceňoval význam učení
- d) behaviorismus byl příliš závislý na metodě introspekce
- e) nevím

30. Zkratky PET, MRI, MEG označují

- a) baterie osobnostních testů určených pro diagnostikování psychopatologických rysů osobnosti
- b) tři základní indexy při zkoumání polygrafem (detektorem lži)
- c) uspořádání kvaziexperimentálních plánů
- d) zobrazovací techniky používané při zkoumání mozku
- e) nevím

31. Malé molekuly mohou biomembránou procházet prostou fyzikální difuzí. Jaký je mechanismus tohoto membránového přenosu?

- a) koncentrační spád dané látky mezi buňkou a jejím okolím
- b) působení transmembránových proteinů
- c) splynutí molekulární architektury membránového měchýřku s totožnou architekturou plazmatické membrány
- d) působení chemoreceptorů
- e) nevím

32. Která z uvedených hodnot patří do normálního rozmezí koncentrace glukózy v krevní plazmě?

- a) 7,9 mmol/l
- b) 0,1 mmol/l
- c) 4,7 mmol/l
- d) 1,5 mmol/l
- e) nevím

33. Pojem retikulocyt označuje

- a) lymfoidní kmenovou buňku
- b) vývojové stadium červených krvinek
- c) růstový faktor erytrocytů
- d) krevní protein, nepostradatelný v imunitních reakcích organismu
- e) nevím

34. Některé kosti se skládají z více částí. Který z uvedených pojmů neoznačuje část žebra?

- a) tělo
- b) hlavička
- c) krček
- d) křídlo
- e) nevím

35. Kde se v lidském těle nachází Hissův svazek a Tawarova raménka?

- a) v kosterním a svalovém systému
- b) v ledvinách
- c) v mozku
- d) v srdci
- e) nevím

36. Kde se nachází centrum mikčního reflexu?

- a) v prodloužené míše
- b) v amygdale
- c) v bederní a křížové oblasti míchy**
- d) v týlním laloku koncového mozku
- e) nevím

37. Jaké jsou účinky progesteronu, vylučovaného žlutým tělískem?

- a) podporuje odlučování děložní sliznice (a tak dochází k menstruaci), zvyšuje stahy děložní stěny (zvýšením její citlivosti k oxytocinu), zvyšuje teplotu těla
- b) snižuje stahy děložní stěny (snížením její citlivosti k oxytocinu), zvyšuje teplotu těla, podporuje růst děložní sliznice**
- c) podporuje odlučování děložní sliznice (a tak dochází k menstruaci), zvyšuje stahy děložní stěny (zvýšením její citlivosti k oxytocinu), snižuje teplotu těla
- d) zvyšuje stahy děložní stěny (zvýšením její citlivosti k oxytocinu), zvyšuje teplotu těla, podporuje růst děložní sliznice
- e) nevím

38. Které hormony produkuje kůra nadledvin?

- a) glukokortikoidy, mineralokortikoidy, v malé míře androgeny a estrogenery**
- b) adrenalin, noradrenalin, v malé míře androgeny a estrogenery
- c) glukokortikoidy, mineralokortikoidy, v malé míře adrenalin a noradrenalin
- d) adrenalin, noradrenalin, v malé míře glukokortikoidy a mineralokortikoidy
- e) nevím

39. Co platí o tzv. humorální imunitě?

- a) nezahrnuje tvorbu protilátek; efektorovými buňkami jsou lymfocyty B, které se po aktivaci mění na paměťové buňky
- b) zahrnuje tvorbu protilátek; efektorovými buňkami jsou lymfocyty T – ty se po rozpoznání antigenu na povrchu kterékoli buňky těla navážou na cílovou buňku a uvolněním cytotoxických látek způsobí postupně rozpad této buňky
- c) zahrnuje tvorbu protilátek; efektorovými buňkami jsou lymfocyty B – ty se po setkání s antigenem aktivují, množí a přeměňují v plazmatické buňky**
- d) nezahrnuje tvorbu protilátek; efektorovými buňkami jsou lymfocyty T – ty se po rozpoznání antigenu na povrchu kterékoli buňky těla navážou na cílovou buňku a uvolněním cytotoxických látek způsobí postupně rozpad této buňky
- e) nevím

40. Která část těla je inervována kladkovým nervem (nervus trochlearis)?

- a) trapézový sval a kývače hlavy
- b) svaly hltanu
- c) mimické svaly obličeje a podčelistní slinná žláza
- d) horní šikmý okohybný sval**
- e) nevím

41. V autogamní populaci (kde dochází k oplodnění samičích gamet samčími téhož jedince) v průběhu střídání generací

- a) ubývá heterozygotů a přibývá homozygotů**
- b) přibývá heterozygotů a ubývá homozygotů
- c) udržují se stále četnosti alel i podíly heterozygotů a homozygotů
- d) udržují se stále podíly heterozygotů a homozygotů, ale nikoli stále podíly alel
- e) nevím

42. Která látka obsažená v žaludeční šťávě vytváří v žaludku velmi nízké pH, umožňuje vstřebávání železa a vápníku, způsobuje bobtnání vaziva a usmrcuje bakterie?

- a) HCl**
- b) chymosin
- c) mucin
- d) pepsin
- e) nevím

43. Dominantní řídicí roli ve fyziologické regulaci příjmu potravy hrají centrum hladu a centrum sytosti. Tato centra se nacházejí

- a) v čelním laloku mozkové kůry
- b) v mozkovém kmeni
- c) v hypotalamu**
- d) v žaludeční stěně
- e) nevím

44. Který typ neuronů se nachází v předních míšních rozích?

- a) senzitivní neurony
- b) motorické neurony řídící činnost kosterní svaloviny**
- c) motorické neurony řídící činnost hladké svaloviny
- d) všechny výše uvedené typy
- e) nevím

45. Hemofilie A je příkladem recesivně dědičné choroby, vázané na heterochromozóm X. Žena, přenašečka hemofilie A, čeká syna se zdravým mužem. S jakou pravděpodobností bude jejich syn postižen hemofilií A?

- a) pravděpodobnost nelze ani přibližně určit bez genetického vyšetření muže
- b) 25%
- c) 50%**
- d) 100%
- e) nevím